

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Eivind Dale
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.
19/1094-6

Vår ref.
19/394-2/PKE

Dato
15.08.2019

Uttalelse fra Språkrådet til utkast til forskrift for tilskudd til romanifolket/taterne

Språkrådet viser til utkastet til forskrift for tilskudd til romanifolket/taterne, som Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte på høring 21. mai 2019.

Vi vil innledningsvis understreke prinsippet om at minoriteter skal involveres i arbeid som gjelder dem sjøl, og at det bør konkretiseres i forskrifta hvordan dette skal skje i arbeidet med tilskuddsordninga. Vi støtter derfor merknadene Forsvarsdepartementet har til § 2 i sitt høringsvar fra 1. august 2019.

Vi har ellers merknader til paragrafene 3, 4, 6 og 7.

§ 3

Språkrådet mener at forutsetninga om at *søkeren* holder til og har sitt virke i Norge, er uheldig. Norske tater bor gjerne i Sverige og andre nordiske land, og disse bør ikke utelukkes dersom prosjektet ellers er støtteverdig. Videre kan det finnes god og avgjørende kompetanse om for eksempel språket romani (eller beslekta språk) i utlandet, særlig i Norden, og disse personene eller miljøene kan bidra med godt og tiltrengt arbeid om romani slik det blir talt i Norge.

§ 4

Etter vårt syn er referansen til språkprosjekter i paragrafens siste linje («Språk- og kulturprosjekter og tiltak som engasjerer barn og ungdom blant romanifolket/taterne vil bli prioritert») for vid og uspesifikk. Visse typer større språkprosjekter bør prioriteres framfor andre, slik at språket kan styrkes. Vi foreslår at referansen til «språkprosjekter» spesifiseres til «språkprosjekter vedrørende dokumentasjon eller opplæring». Det er fortsatt et stort behov for dokumentasjon av romani, og dersom språket skal overføres til nye generasjoner, er opplæring helt avgjørende.

§ 6

Vi foreslår at det også tas med som krav til søknaden at den skal inneholde en plan for formidling/tilgjengeliggjøring av prosjektresultatene for offentligheten. Da vil både søkeren og Kulturrådet måtte følge opp dette kravet.

§ 7

Språkrådet mener at vilkåret om tidsavgrensing på ett år er svært uheldig for visse språkprosjekter, særlig prosjekter som gjelder språkdokumentasjon og språkopplæring (jf. kommentaren til § 4).

Språktiltak som monner, vil ofte måtte gå over flere år. Vi foreslår derfor at dette vilkåret bortfaller, eventuelt at språkprosjekter blir eksplisitt unntatt fra vilkåret.

Videre mener vi at vilkåret om at prosjektet ikke skal være en del av den ordinære drifta hos søkeren, enten bør fjernes eller åpne for visse unntak. Vi ser behov for faglige institusjoner som arbeider spesifikt med spørsmål som gjelder språket romani, og at de gjør dette over tid. Til sammenlikning finnes det for minoritetsspråket kvensk både Kvensk institutt og kvenske språksenter. Per i dag finnes det ingen slik institusjon for romani, men vi ønsker oss en eller flere institusjoner som har arbeid med romani som ordinær drift, fordi dette vil kunne bygge opp et kompetansemiljø på språket, og sørge for stabilitet i språkarbeidet.

Vi foreslår også at det tas med et tildelingsvilkår som sier at prosjekter som går til utvikling av materiale på romani (bøker, opptak eller liknende), skal la materialet inkluderes i baser med annet språkmateriale.

Veiledning

Språkrådet mener det er viktig med god veiledning for tilskuddssøkerne – både under søknadsprosessen, underveis i prosjektet og ved sluttrapportering. Det er også viktig å informere søkerne om at denne veiledninga kan tilbys, og denne informasjonen bør være til stede i alle utlysningstekster.

Vennlig hilsen

Åse Wetås
direktør

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet Postboks 8112 Dep 0032 OSLO